

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3637
Tarih: 13.06.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'na Dair Kanun Değişiklik Teklifi
gerekçesiyle birlikte ektedir.

Gereğini arz ederim.

Ertuğrul KÜRKÇÜ
Mersin Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	19 Haziran 2013	E. No:	2/1632	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
13 Haziran 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV İZM. BAŞKANLIĞI
13 Haziran 2013
NO: 221008

GENEL GEREKÇE

31 Mayıs tarihinde başlayan ve günümüze kadar devam eden “Gezi Parkı Protestoları” sırasında Türk Tabipler Birliği’nin 12 Haziran 2013 saat 18.00 itibariyle açıkladığı rakamlara göre 13 ilde toplam yaralı sayısı 7478 olmuştur. Bunlar dışında sözkonusu olaylarda 4 kişi hayatını kaybetmiştir. Yukarıda ifade edilen yaralanmaların içeriğini biber gazına bağlı yüzeysel yangı ve solunum sıkıntıları, astım krizi, epilepsi atakları, yakından atılan biber gazı kapsülleri, plastik mermiler ve darpa bağlı kas-iskelet sistemi yaralanmaları (yumuşak doku zedelenmeleri, kesiler, yanıklar, basit kırıklardan sekel bırakacak ciddiyete sahip açık/kapalı kırıklar), kafa travmaları, plastik mermilerden kaynaklı görme kayıplarına varan göz problemleri ve karın içi organ yaralanmaları oluşturmaktadır.

Güvenlik kuvvetleri tarafından toplumsal olaylara müdahale amacıyla kullanılan gazlar olumsuz birçok sağlık etkisi bulunan kimyasal maddelerdir. Bu amaçla kullanılan maddeler çok çeşitlidir ancak üç ana grupta toplanmaktadır:

- * Göz yaşartıcılar
- * Aksırtıcı kimyasal gazlar
- * Kusturucular

Gaz bombası olarak adlandırılan bu kimyasal silahların içerisinde kullanılan kimyasal maddelerin on beş farklı türü vardır. Boğucu, Zehirleyici ve Benzer Gazların ve Biyolojik Araçların Savaşta Kullanımının Yasaklanmasına İlişkin 1925 Cenevre Protokolü ve Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili 1993 Sözleşmesi uyarınca, toplumsal olaylarda, kitlenin kontrolü amacıyla kullanılan biber gazı dahil olmak üzere kimyasal silah kullanmak kesinlikle yasaktır.

Güvenlik kuvvetleri tarafından toplumsal olaylara müdahalelerde kullanılan göz yaşartıcı gazlar geniş bir kimyasal grubu oluşturmakta ve "kimyasal silah" olarak nitelendirilmektedir. 1969 yılında, seksen ülke Cenevre Protokolünde yasaklanan kimyasal silahlar arasında gaz bombalarının da olmasını istemiştir. Toksik potansiyelleri hakkında daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğunu bildirmiş ve hiçbir durumda kullanımına izin verilmemesini belirtmişlerdir. Erişkinlerde ölümcül etkilere de yol açabilmektedir ve genel olarak gazın etkileri günler sonra ortaya çıkmaktadır. Özellikle astım hastaları ya da geçirilmiş akciğer hastalığı olan yaşlı hastalarda gaza maruz kalım sonrası ölümler meydana gelebilmektedir ve ülkemizde de bu sebeple kayıt edilen ölümlü vakalar mevcuttur. Gazdan etkilenme düzeyi;

a. Gazın aşırı miktarda kullanımı

b. Kapalı bir ortamda gaza maruz kalma

c. Dakikada solunan gaz partikül sayısının yüksekliği ki bu da aşırı miktar kullanımı ile bağlantılıdır

Gaz; deri, göz ve solunum yollarında ciddi düzeyde tahriş ve tahribat yaratır. Etkileri saniyeler içerisinde başlayarak bir saate kadar sürebilir. Deriden emilip sinir uçlarında

biriktiğinden kişinin maddenin etkisinden kurtulması saatler alabilmektedir. Kullanılan maddeler Aşırı miktarda atıldıysa, kapalı ortamlarda kullanıldıysa ve kişiler gazla uzun süre temas etmek zorunda kalmışlarsa ve soluk alıp verme sayısı yüksek olan bireyler varsa sağlık etkilerinin daha yoğun olduğu belirtilmektedir. Kullanılan maddeler geç ortaya çıkan sağlık sorunlarına da yol açabilmektedirler. Yüksek miktarlarda ve uzamış temas nedeniyle sağlık riskleri çok ciddidir ve ölüme bile yol açabileceği saptanmıştır.

Yukarıda sayılan nedenlerin dışında sözkonusu gazlar Anayasamızın 5 ve 17. ve 56. maddeleri ile Avrupa İnsan hakları Sözleşmesi'nin 2. maddesi ile teminat altına alınmış maddi ve manevi varlığını geliştirme ve yaşama hakkını ihlal etmektedir. Ayrıca söz konusu kimyasal silahların kullanımı Anayasanın 34. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10 ve 11. maddeleri ile teminat altına alınmış yurttaşlarımızın toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemeye ilişkin demokratik haklarının kullanılmasını da engellemektedir.

Bu nedenlerle güvenlik güçlerinin kullandığı göz yaşartıcı gazlar veya tozların kimyasal silah sınıfında sayılarak yasaklanması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 16'ıncı maddesinin (b) bendinde yer alan "göz yaşartıcı gazlar veya tozlar" ibaresi madde metninden çıkarılarak sözkonusu gaz ve tozların kullanılmaması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Boğucu, zehirleyici, göz yaşartıcı gazlar veya tozların kimyasal silah sınıfında olduğundan, kullanmasının tamamen yasaklanması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

POLİS VAZİFE VE SALAHİYET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 16 ıncı maddesinin (b) bendinde yer alan “göz yaşartıcı gazlar veya tozlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 11- Bu Kanunun uygulanmasında polisin kişilere karşı, boğucu, zehirleyici, göz yaşartıcı gazlar veya tozları, kimyasal silah sınıfında olduğundan, kullanması yasaktır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.